

Brusel 2. října 2026
(OR. en)

13970/26

Interinstitucionální spis:
2026/0292 (CNS)

FISC 327
ECOFIN 1259

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	1. října 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 515 final
Předmět:	Návrh SMĚRNICE RADY, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o prodloužení doby použitelnosti volitelného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a mechanismu rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 515 final.

Příloha: COM(2026) 515 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.10.2026
COM(2026) 515 final

2026/0292 (CNS)

Návrh

SMĚRNICE RADY,

**kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o prodloužení doby použitelnosti
volitelného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého
zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a mechanismu rychlé
reakce proti podvodům v oblasti DPH**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Účelem tohoto návrhu směrnice, kterou se mění směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice o DPH“), je prodloužit: 1) možnost členských států uplatňovat mechanismus přenesení daňové povinnosti za účelem boje proti stávajícím podvodům při dodání zboží a poskytnutí služeb, jak je uvedeno v čl. 199a odst. 1 směrnice o DPH, a 2) možnost použít mechanismus rychlé reakce, jak je stanoven v článku 199b směrnice o DPH, k boji proti podvodům uplatňováním mechanismu přenesení daňové povinnosti ve velmi specifických případech.

Obecně článek 193 směrnice o DPH stanoví, že osoba povinná k dani, jež dodává zboží nebo poskytuje službu, je povinna odvést DPH. Odchylně od toho mechanismus přenesení daňové povinnosti umožňuje určit jako osobu povinnou odvést splatnou DPH příjemce plnění. V rámci mechanismu přenesení daňové povinnosti není DPH účtována dodavatelem, ale je vyúčtována zákazníkem (osobou povinnou k dani) v jeho přiznání k DPH. Tato DPH může být následně odečtena v témže přiznání k DPH, a proto, pokud má tato osoba plný nárok na odpočet, je výsledek pro zákazníka neutrální.

Mechanismus přenesení daňové povinnosti se používá k boji proti podvodům, a zejména proti podvodům na bázi chybějícího obchodníka („missing trader“) uvnitř Společenství. K tomuto druhu podvodu dochází, pokud obchodník pořídí zboží, které bylo přepraveno nebo odesláno z jiného členského státu prostřednictvím dodání osvobozeného od DPH, a prodá je dál s tím, že zákazníkovi na faktuře naúčtuje DPH. Poté, co obchodník tuto částku DPH od zákazníka obdrží, zmizí, aniž by zaplatil splatnou DPH správci daně. Zároveň si zákazník jednající v dobré víře obvykle může DPH, kterou zaplatil dodavateli, odpočíst ve svém přiznání k DPH.

Mechanismus přenesení daňové povinnosti založený na článku 199a směrnice o DPH umožňuje členským státům bojovat proti podvodům na bázi chybějícího obchodníka v předem vymezených citlivých oblastech, kde k nim na jejich území obvykle dochází. Použití článku 199a je pro členské státy nepovinné. Jakmile jsou dodavatelé povinni u těchto vnitrostátních dodání použít mechanismus přenesení daňové povinnosti, nemohou na své faktuře účtovat DPH. Následně neobdrží částku DPH od svého zákazníka, v důsledku čehož tyto obchodníci nemohou s obdrženou částkou DPH zmizet. Mechanismus rychlé reakce podle článku 199b směrnice o DPH je výjimečným opatřením, které členským státům umožňuje v naléhavě nutných případech rychle zavést dočasný mechanismus přenesení daňové povinnosti pro dodání zboží a poskytnutí služeb v odvětvích, kde došlo k náhlým a rozsáhlým podvodům a která nejsou uvedena v článku 199a směrnice o DPH. Tento postup je výjimečný a mimořádně rychlý, neboť Komise musí do jednoho měsíce reagovat buď záporným stanoviskem, nebo písemně potvrdit dotčenému členskému státu, že proti opatření nemá námitky. Členský stát může zvláštní opatření mechanismu rychlé reakce přijmout ode dne obdržení uvedeného potvrzení. Použitím tohoto mechanismu mohou členské státy překlenout dobu potřebnou k získání „běžné“ odchylky podle článku 395 směrnice o DPH, která může činit až šest měsíců. Taková odchylka vyžaduje návrh Komise a jednomyslné přijetí Radou.

Článek 199a směrnice o DPH byl zaveden¹ na období od roku 2010 do 30. června 2015 a poprvé byl se změnami prodloužen² do 31. prosince 2018. Článek 199b směrnice o DPH byl zaveden³ na období od roku 2013 do 31. prosince 2018. Články 199a a 199b směrnice o DPH byly následně prodlouženy⁴ do 30. června 2022, aby se časově shodovaly s původně předpokládaným datem, kdy měl vstoupit v platnost tzv. „konečný systém DPH“, jednodušší a vůči podvodům odolný systém pro obchod se zbožím uvnitř Unie⁵. Vzhledem k tomu, že v době předpokládaného vstupu v platnost se o konečném systému stále ještě jednalo, a vzhledem k předchozí zprávě Komise o účincích uvedených článků⁶ byla opatření znovu prodloužena do 31. prosince 2026⁷. Jednání však nevedla k dohodě a Komise nakonec své návrhy v rámci svého pracovního programu na rok 2025 stáhla⁸.

Mezitím Komise v souladu s akčním plánem v oblasti daní⁹ vypracovala balíček opatření pro modernizaci DPH, který zohledňuje příležitosti nabízené digitálními technologiemi, pod názvem „DPH v digitálním věku“ (ViDA). Tento balíček, který Rada přijala dne 11. března 2025¹⁰, obsahuje tři různé části, jednou z nichž jsou tzv. požadavky na digitální výkaznictví. Podle těchto požadavků bude u přeshraničních transakcí EU týkajících se zboží i služeb od července 2030 nutné, aby osoby povinné k dani prováděly výkaznictví digitálně „téměř v reálném čase“ a k tomu povinně používaly strukturované elektronické faktury ve standardním formátu EU. Tyto požadavky budou kombinovány s vnitrostátními digitálními povinnostmi členských států týkajícími se vykazování transakcí v reálném čase, které jsou již stanoveny nebo budou vypracovány (a do 1. ledna 2035 musí být uvedeny do souladu s normami EU).

¹ Směrnice Rady 2010/23/EU ze dne 16. března 2010, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů (Úř. věst. L 72, 20.3.2010, s. 1).

² Směrnice Rady 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů (Úř. věst. L 201, 26.7.2013, s. 4).

³ Směrnice Rady 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH (Úř. věst. L 201, 26.7.2013, s. 1).

⁴ Směrnice Rady (EU) 2018/1695 ze dne 6. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o dobu použití volitelného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a mechanismu rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH (Úř. věst. L 282, 12.11.2018, s. 5).

⁵ Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o harmonizaci a zjednodušení určitých pravidel v systému daně z přidané hodnoty, a která zavádí konečný systém zdanění obchodu mezi členskými státy, COM(2017) 569 final.

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o zavedení podrobných technických opatření pro uplatňování konečného systému DPH pro zdanění obchodu mezi členskými státy, COM(2018) 329 final.

⁶ Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 8. března 2018 o účincích článků 199a a 199b směrnice Rady 2006/112/ES v oblasti boje proti podvodům, COM(2018) 118 final.

⁷ Směrnice Rady (EU) 2022/890 ze dne 3. června 2022, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o prodloužení doby použitelnosti volitelného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a mechanismu rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH (Úř. věst. L 155, 8.6.2022, s. 1).

⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 11. února 2025 – Pracovní program Komise na rok 2025, COM(2025) 45 final.

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Akční plán pro spravedlivé a jednoduché zdanění podporující strategii oživení, COM(2020) 312 final.

¹⁰ Viz: [Adoption of the VAT in the Digital Age package - Taxation and Customs Union](#).

Správci daně pak budou mít od července 2030 přístup k informacím o transakcích, včetně bankovních údajů, prostřednictvím tzv. centrálního systému VIES, nového a centralizovaného uzlu pro online přeshraniční vykazování a identifikaci daňových poplatníků. Členským státům to umožní zintenzivnit boj proti podvodům, a zejména proti podvodům na bázi chybějícího obchodníka uvnitř Společenství. Balíček opatření zároveň členským státům umožňuje, aby již od roku 2025 zavedly vnitrostátní povinnosti elektronické fakturace, případně doplněné vykazovací povinnosti, čímž pokrývá stejnou úroveň informací, které jsou k dispozici pro domácí dodání zboží a poskytnutí služeb.

Dokud tento systém nebude od 1. července 2030 zaveden, je rozumné a obezřetné, aby články 199a a 199b směrnice o DPH byly prodlouženy tak, aby tato opatření zůstala v platnosti, i když se odchylují od obecných zásad DPH.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Jak bylo vysvětleno, načasování prodloužení platnosti článků 199a a 199b směrnice o DPH je v souladu s datem vstupu v platnost požadavků na digitální výkaznictví v rámci balíčku týkajícího se DPH v digitálním věku.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Článek 199a směrnice o DPH se v rámci mechanismu přenesení daňové povinnosti vztahuje mimo jiné na obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v EU (systém EU pro obchodování s emisemi – ETS). Vzhledem k částkám, o něž se jedná, je nezbytné, aby byl systém ETS dále chráněn před podvody v oblasti DPH, a to zejména s ohledem na rozšíření na tzv. systém ETS2.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Směrnice mění směrnici o DPH na základě článku 113 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Protože návrh prodlužuje použití některých ustanovení směrnice, je nezbytné směrnici o DPH změnit.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Podle zásady subsidiarity, jak ji stanoví čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, mohou být opatření na úrovni Unie přijata pouze v případě, že zamýšlených cílů nemůže být dosaženo uspokojivě samotnými členskými státy, a proto jich může být z důvodu rozsahu či účinků navrhovaných opatření lépe dosaženo na úrovni Unie.

Cíle, kterým je boj proti podvodům prostřednictvím mechanismu přenesení daňové povinnosti a zavedení možnosti využít mechanismu rychlé reakce k boji proti náhlým a rozsáhlým podvodům, bude nejlépe dosaženo na úrovni Unie, a tento cíl nachází svůj konkrétní právní základ ve směrnici o DPH. Proto prodloužení platnosti těchto opatření vyžaduje změnu směrnice o DPH.

- **Proporcionalita**

Vzhledem k tomu, že prodloužená opatření jsou volitelná a dočasná, návrh splňuje zásadu proporcionality ve vztahu ke sledovanému cíli, kterým je boj proti podvodům u některých dodání zboží a poskytnutí služeb a pomoc členským státům při řešení náhlých a rozsáhlých podvodů v oblasti DPH.

- **Volba nástroje**

Vzhledem k tomu, že se mění směrnice o DPH, navrhuje se jako nástroj směrnice.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

V době druhého prodloužení předložila Komise zprávu o fungování a účincích mechanismu přenesení daňové povinnosti v souvislosti s články 199a a 199b směrnice o DPH¹¹ a dospěla v té době k závěru, že opatření uvedená v těchto člancích jsou v boji proti podvodům užitečná.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Pro účely tohoto prodloužení byl dne 6. března 2026 rozeslán dotazník, v němž se žádalo o posouzení současného používání mechanismu přenesení daňové povinnosti a vyjádření názorů na to, zda by na základě zkušeností na vnitrostátní úrovni bylo užitečné prodloužit mechanismus přenesení daňové povinnosti a mechanismus rychlé reakce o další omezené období; na tento dotazník odpověděly všechny členské státy.

Na základě odpovědí se zdá, že všechny členské státy (s výjimkou Malty) uplatňují mechanismus přenesení daňové povinnosti alespoň v jedné z kategorií článku 199a směrnice o DPH. Dvacet dva členských států uplatňuje mechanismus přenesení daňové povinnosti na obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (ETS), což je tedy kategorie s nejvyšším využitím. Poté se mechanismus přenesení daňové povinnosti používá v sestupném pořadí na kategorii mobilních telefonů (patnáct členských států), dalších jednotek pro zajištění souladu se směrnicí o obchodování s povolenkami na emise (čtrnáct členských států), herních konzol, tabletů a laptopů (čtrnáct členských států), zařízení s integrovanými obvody (dvanáct členských států), plynu a elektřiny dodávaných obchodníkovi povinnému k dani (dvanáct členských států), surových a polozpracovaných kovů (dvanáct členských států), certifikátů plynu a elektřiny (deset členských států), obilovin a technických plodin (šest členských států), telekomunikačních služeb (pět členských států).

Dvacet čtyři členských států prohlásilo, že mechanismus přenesení daňové povinnosti, jak je uplatňován v jejich zemi, je užitečný v boji proti podvodům.

Ačkoli se mechanismus rychlé reakce v praxi nikdy nevyužil, osmnáct členských států uvedlo, že by bylo přesto užitečné zachovat jej ve stejné nebo mírně pozměněné podobě.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Kromě práce Komise v této oblasti zveřejnila výzkumná služba Evropského parlamentu (EPRS) dne 22. června 2026 komplexní studii o provádění, dopadu, účinnosti a budoucím významu mechanismu přenesení daňové povinnosti k DPH v EU¹². Tato externí studie doporučuje zachovat články 199a a 199b po roce 2026, zejména během přechodu na rámec ViDA a širší digitální kontroly DPH. Studie zároveň zdůrazňuje, že další používání mechanismu přenesení daňové povinnosti by mělo podléhat pravidelnému přezkumu a mělo by podléhat prokázání podvodů a proporcionalitu a že tato opatření by měla být součástí širšího a stále více digitalizovaného rámce EU pro boj proti podvodům v oblasti DPH.

¹¹ Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 8. března 2018 o účincích článků 199a a 199b směrnice Rady 2006/112/ES v oblasti boje proti podvodům, COM(2018) 118 final.

¹² Viz: [The implementation and impact of the VAT reverse charge mechanism in the EU](#).

Tento návrh na prodloužení platnosti článků 199a a 199b směrnice o DPH je proto do značné míry v souladu se zjištěními a doporučeními studie služby EPRS.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Vzhledem k tomu, že tento návrh prodlužuje opatření proti podvodům v oblasti DPH, nebude mít žádné negativní důsledky pro rozpočet Unie.

Návrh

SMĚRNICE RADY,

kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o prodloužení doby použitelnosti volitelného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a mechanismu rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 113 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Rady 2006/112/ES³ stanoví, že členské státy mohou volitelně používat mechanismus přenesení daňové povinnosti pro odvod daně z přidané hodnoty (DPH) u dodání předem určeného zboží a poskytnutí předem určených služeb s vysokým rizikem podvodů, zejména k podvodům na bázi chybějícího obchodníka („missing trader“) uvnitř Společenství. Mechanismus přenesení daňové povinnosti umožňuje členským státům určit za osobu povinnou k odvodu DPH příjemce dodání zboží nebo poskytnutí služby. Uvedená směrnice rovněž stanoví mechanismus rychlé reakce, který nabízí členským státům za určitých přísných podmínek rychlejší postup, který umožňuje zavedení mechanismu přenesení daňové povinnosti u dalších kategorií, což vede k přiměřenější a účinnější reakci na náhlé a rozsáhlé podvody. Použitelnost obou mechanismů má skončit dnem 31. prosince 2026.
- (2) Dne 11. března 2025 přijala Rada směrnici (EU) 2025/516⁴, která mimo jiné stanoví požadavky na digitální výkaznictví pro přeshraniční dodání zboží a poskytnutí služeb v rámci Unie mezi osobami povinnými k dani. Členské státy mají uplatňovat vnitrostátní opatření, kterými se tyto požadavky provádějí do vnitrostátního práva, ode dne 1. července 2030. Požadavky zahrnují používání povinného elektronického systému, včetně elektronické fakturace u přeshraničních transakcí mezi podniky, podávání zpráv „téměř v reálném čase“ a automatizovaného předávání údajů, a

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

³ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>).

⁴ Směrnice Rady (EU) 2025/516 ze dne 11. března 2025, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o pravidla DPH pro digitální věk (Úř. věst. L, 2025/516, 25.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/516/oj>).

umožňují například křížové odkazy na vykazované údaje na úrovni transakcí. Měly by významně přispět k boji proti podvodům na bázi chybějícího obchodníka („missing trader“) uvnitř Společenství.

- (3) Dne 6. února 2026 zaslala Komise členským státům dotazník týkající se jejich skutečného využívání mechanismu přenesení daňové povinnosti a jejich názorů na fungování a užitečnost mechanismu přenesení daňové povinnosti a mechanismu rychlé reakce jako nástroje pro boj proti podvodům. Z odpovědí vyplývá, že téměř všechny členské státy uplatňují mechanismus přenesení daňové povinnosti alespoň na jeden druh zboží nebo služby, přičemž nejpoužívanější kategorií je systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Většina členských států dále uvedla, že mechanismus přenesení daňové povinnosti, jak je uplatňován na jejich území, je užitečný v boji proti podvodům, a považovala za užitečné prodloužit datum jeho použitelnosti. Mechanismus rychlé reakce považovaly rovněž za užitečný odrazující prostředek, ačkoli dosud nebyl použit v praxi, neboť Komise umožňuje velmi rychle reagovat v případě náhlých a rozsáhlých podvodů v oblasti DPH.
- (4) Mechanismus přenesení daňové povinnosti a mechanismus rychlé reakce prokázaly svou užitečnost jako dočasná a cílená opatření a jejich ukončení by členské státy připravilo o účinné nástroje pro boj proti podvodům. Doba použitelnosti mechanismu přenesení daňové povinnosti a mechanismu rychlé reakce by proto měla být prodloužena o další omezenou dobu, aby členské státy mohly zavést požadavky na přeshraniční digitální výkaznictví stanovené ve směrnici Rady (EU) 2025/516 a zavést nebo upravit vnitrostátní pravidla elektronické fakturace.
- (5) Jelikož cíle této směrnice, totiž zachování účinných nástrojů pro boj proti podvodům, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodu účinků akce, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (6) Prodloužení nebude mít nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.
- (7) Směrnice 2006/112/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2006/112/ES se mění takto:

- 1) v čl. 199a odst. 1 se návětí nahrazuje tímto:
„Členské státy mohou do 30. června 2030 stanovit, že osobou povinnou odvést daň je osoba povinná k dani, jíž je dodáno některé z tohoto zboží nebo poskytnuta některá z těchto služeb:“;
- 2) v článku 199b se odstavec 6 nahrazuje tímto:
„6. Zvláštní opatření mechanismu rychlé reakce podle odstavce 1 se použije do 30. června 2030.“

Článek 2

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 3

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*